

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15048/2025
11.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Д. Сићевић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Јасна Колаковић Смиљанић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 285/22 од 01.11.2022. године, у седници већа одржаној 11.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и тужене, изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 285/22 од 01.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П2 634/18 од 05.05.2022. године, ставом првим изреке, малолетно дете ВВ, рођена ...2012. године у граду ... у ..., поверено је тужиоцу - оцу АА који ће убудуће самостално вршити родитељско право над дететом. Ставом другим изреке, уређен је начин одржавања личних контаката између родитеља коме деца нису поверена и деце, на тај начин што ће мал. ВВ у пратњи оца боравити код мајке ББ у држави у којој буде имала пребивалиште током прве половине сваког летњег (од 01-ог до 15-ог јула), јесењег (од 01-ог до 15-ог октобра), зимског (од 01-ог до 15-ог јануара) и пролећног (01-ог до 15-ог априла) школског распуста, а мал. ГГ у пратњи мајке боравити код оца АА у држави у којој буде имао пребивалиште током друге половине сваког летњег (од 15-ог до 30-ог јула), јесењег (од 15-ог до 30-ог октобра), зимског (од 15-ог до 30-ог јануара) и пролећног (од 15-ог до 30-ог априла) школског распуста, а што је тужиоцу и туженој наложено да омогући.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 285/22 од 01.11.2022. године, донетом након одржане расправе пред тим судом, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Новом Пазару П2 634/18 од 05.05.2022. године. Ставом другим изреке, мал. ВВ рођена ...2012. године, поверена је на самостално вршење родитељског права тужиоцу – оцу АА. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа родитеља коме дете није поверено са тим дететом и то између тужене ББ из ... и мал. ВВ, као и тужиоца АА из ... и мал.

ГГ, на тај начин што ће се виђање одвијати, (док траје ратно стање у ...), у ..., у ..., и то једанпут годишње у трајању од 15 дана током прве половине летњег распуста од 01-ог до 15-ог јула, а по престанку ратног стања у ..., прве наредне године виђање ће се одвијати зими у ... у трајању од 7 дана од 31.12. до 07.01. а лети у ..., у трајању од 10 дана током прве половине летњег распуста од 01. до 10. јула, а наредне године обратно, као и два пута недељно путем конференцијске везе и то уторком од 20,00 часова до 21,00 час и недељом од 20,00 часова до 21,00 час према српском времену, као и за 01. јануар Нове Године у времену од 10,00 часова до 11,00 часова, уз обавезу родитеља да обавезе заједничке деце прилагоде одржавању контакта, међусобно и са другим родитељем, све у року од 15 дана од пријема отправка пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена ББ да на име доприноса за издржавање мал. ВВ, плаћа месечно износ од 20 евра почев од новембра 2016. године закључно са децембром 2019. године, а од јануара 2020. године износ од 25 евра месечно од 01. до 05. у месецу за текући месец, с тим да све заостале рате исплати одједном, умањено за износе које је тужена плаћала, на текући рачун тужиоца, све док постоје за то законски услови. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију 07.01.2023. године и 09.01.2023. године, побијајући другостепену пресуду, како то произлази из садржине изјављених ревизија, у делу који се односи на уређење начина одржавања личних односа родитеља коме дете није поверено са тим дететом, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Ревизију је изјавила и тужена побијајући је у целини, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 375. став 1. ЗПП, непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је одговорио на ревизију тужене.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у делу који се побија ревизијом, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14) и члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005... 6/2015) и утврдио да су ревизије неосноване.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити друге повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона на коју се неосновано указује ревизијама. Одлука је донета уз правилну примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке АА и ББ рођена ..., закључили су брак у2012. године који је уписан у матичну књигу венчаних за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2012. годину. Тужилац је рођен ... године, држављанин је Републике Србије, а тужена је рођена ... године и држављанка Од заснивања брачне заједнице, странке су живе прво у ..., а затим у У браку је рођено двоје деце, кћерка мал. ВВ, ...2012. године у ... у граду ... и син ГГ, ...2016. године у ... у Републици Обоје деце је уписано у матичну књигу рођених која се води за матично подручје ... и имају уписано држављанство Републике Србије. Последње заједничко пребивалиште странака

као супружника било је у Брачна заједница је прекинута ...2016. године. У трећој недељи од рођења малолетног ГГ у ..., где је породица живела у изнајмљеном стану, тужилац је кћерку мал. ВВ одвео у ... и задржао, решен да реализује намеру пресељења у тај град. ... ради развода брака и вршења родитељског права, тужилац је покренуо пред Основним судом у Новом Пазару, тужбом поднетом 31.10.2016. године.

Тужилца је остала у ... са тек рођеним дететом, а након неколико дана је отпутовала у ..., у град ..., заједно са млађим дететом странака, мал. ГГ, где и даље живе у заједничком домаћинству са њеним родитељима. Тужена је по занимању У ... је остварила накнаду као породиља у висини од 40 евра месечно, закључно са трећом годином живота детета. Према мишљењу органа старатељства, ... гарда у ..., мал. ГГ живи у адекватним условима, окружен пажњом мајке и њених сродника, посебно родитеља, који остварују пензију. Мајка и њени родитељи су доброг здравственог стања и добро се брину о детету, које је потпуно упућено на тужену мајку, негујућег родитеља. У новембру 2016. године, оба детета су регистрована као држављани ... и пријављени, као и тужена, на адреси у граду ... у ..., на стану у својини њеног оца.

Малолетна ВВ живи са оцем од новембра 2016. године у ... у комфорној кући са сродницима свог оца, у складним односима и окружењу на које је добро адаптирана. Тужилац јој посвећује пажњу и обезбеђује добре услове за живот и развој, што је утврђено из мишљења Центра за социјални рад у ВВ је здраво дете, уредног развоја и васпитања, социјално прилагођена, похађа школску установу, тужилац је доминантан пружалац неге који води рачуна о њеним потребама и адекватно их третира. Тужилац се бави пословима спортског туризма, финансијски успешно са добрим материјалним могућностима да обезбеди повољне услове живота за себе и за своје дете са којим живи, као и да доприноси издржавању обоје деце.

На основу налаза и мишљења Комисије вештака Института за ментално здравље Београд, утврђено је да тужилац располаже родитељским капацитетима и успешно обезбеђује мал. ВВ све што је потребно за њен развој, да адекватно задовољава базичне, развојне и емоционалне потребе детета, да и тужена располаже добрим родитељским капацитетом, да успешно сагледава потребе своје малолетне кћерке, да дете ужива у присуству оба родитеља који су спонтани и ненаметљиви, подстицајни, не остављају утисак да се такмиче око детета, добро се организују у непознатом простору. Малолетна ВВ је неговано дете, није јој пољуљана сигурност с обзиром на то да одраста уз једног родитеља и није индоктринирана негативним утицајем од стране оца у односу на мајку, тако да оба родитеља располажу адекватним родитељским капацитетима. Наиме, према налазу наведеног Института, из времена када је породица опсервирана, мајка прилази детету, даје предлог за игру, који дете прихвата, такође и отац прилази и учествује у игри, а мал. ВВ прихвата игру оба родитеља, са њима прича у време заједничке игре, радознала је и проналази нове играчке и даје их родитељима, опуштена је, релаксирана, ужива у присуству оба родитеља и показује здружену пажњу, расположена је, радознала, усхићена и маштовита при игри.

С обзиром да је правноснажном пресудом првостепеног суда П2 1199/16 од 20.03.2018. године, ставом првим изреке разведен брак странака, ставом другим

мал. дете ГГ поверен мајци на самостално вршење родитељског права, а ставом четвртим обавезан тужилац да доприноси издржавању малолетног детета, као и да су одлуком Врховног касационог суда Рев 5420/18 од 30.01.2019. године укинуте пресуде Апелационог суда у Крагујевцу и пресуда Основног суда у Новом Пазару у делу вршења родитељског права у односу на мал. ВВ и делу одржавања личних односа између мал. ГГ и тужиоца, Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом која се оспорава ревизијама, одлучио о поверавању заједничког детета мал. ВВ оцу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и начину одржавања личних односа детета са другим родитељем, са којим не живи.

Према закључку другостепеног суда, тужена, с обзиром да живи у ..., није била у могућности да поступа по одређеној привременој мери Основног суда у Новом Пазару П2 634/18 од 29.07.2019. године, по којој је одређено виђање тужене и мал. ВВ на ..., због удаљености Србије од ... од 1.650 км (вожњом аутом), њених материјалних могућности, времена које је потребно издвојити за долазак и рата на територији

Одлучујући ко од родитеља треба да врши самостално родитељско право над мал. ВВ, код чињенице да оба родитеља располажу родитељским капацитетима, другостепени суд је дао предност тужиоцу, с обзиром да мал. ВВ од 2016. године борави у Србији, да се адаптирала на средину у којој живи и на ширу породицу свог оца, да се правилно развија, има базичне, развојне и емоционалне потребе правилно задовољене и да није индоктринирана негативним утицајима од стране оца према мајци, да је у ... ратно стање.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилном применом материјалног права, члана 6. став 1. и 266. став 1. Породичног закона, водећи рачуна о емотивним потребама и стабилности мал. ВВ, досадашњем континуитету у односу на окружење у коме живи, везаности за оца и чланове шире породице, квалитету односа девојчице и оца, последицама које би по њу могле настати одвајањем од њега, лица и окружења на која је упућена дужи низ година и њеноју безбедности, правилно закључио да је у најбољем интересу мал.детета да самостално вршење родитељског права повери оцу.

С позивом на члан 61. став 1. Породичног закона, Апелациони суд у Крагујевцу је одлучио о одржавању личних односа мал. деце са родитељем који не врше родитељско право, односно са којим дете не живи, имајући у виду да се ради о деци школског узраста која су према Правилнику о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2022/23 годину Министарства просвете РС и школском календару са распоредом распуста, слободна за време школског распуста, да изражени страх и несигурност тужене да са дечаком дође у Србију, с обзиром да је тужилац 2016. године узео девојчицу и са њом из ... дошао у Србију, сада превазиђени доношењем правноснажне пресуде којом је одлучено да мајка врши самостално родитељско право према мал. ГГ, да тужилац, као родитељ, има право да виђа дете са којим не живи, да је у конкретним условима прихватљиво да се контакт, након завршетка рата у ... одвија у ... и да са мал. ВВ посети родну земљу њене мајке, да је у најбољем интересу деце и да се упознају са језиком, културом, обичајима и сродницима родитеља са којим не живе.

С обзиром на став тужене да не жели да економски зависи од тужиоца, и одбије његову економску помоћ ради реализације виђања деце са родитељима са

којима не живе, да су односи између родитеља нарушени, да суд нема могућности да преко одређених органа наложи саветодавни рад са њима нити да изрекне меру корективног надзора, јер живе у различитим и удаљеним државама, да су економске могућности мајке скромне, да виђање родитеља са децом треба да буде прилагођено потребама оба родитеља, према његовим реалним, друштвеним и економским приликама, да деца одрастају у различитим државама, да је у Републици ... ратно стање, да се тужена у свом исказу на расправи пред другостепеним судом изјаснила да има могућност да дође до ..., ... и ..., где има пријатеље и може да борави без већих издатака, док тужилац може да организује и финансира дужи пут и да деца у овом граду могу квалитетно провести време уз своје родитеље, правилно је другостепени утврдио да је у најбољем интересу малолетне деце да се, у складу са наведеним околностима, контакт са родитељем са којим не живе одвија на начин одређен изреком пресуде која се ревизијом неосновано оспорава.

Правилно је одлучено и о доприносу мајке за издржавање мал. ВВ износом од 20 евра, почев од новембра 2016. године закључно са децембром 2019. године, а од јануара 2020. године износом од 25 евра месечно, с обзиром на економске могућности мајке и потребе малолетног детета.

И по оцени Врховног суда, другостепени суд, је својом одлуком дао прилику родитељима да у складу са свим наведеним околностима врше родитељско право и организују одржавање личног односа са дететом које не живи са њим и водећи рачуна о најбољем интересу деце, све у складу са Одредбом члана 3. став 1. Конвенције Уједињених нација о правима детета („Службени лист СФРЈ“ – међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ – међународни уговори број 4/96, 2/97), чланом 6. став 1. чланом 61. став 1. и 5, чланом 67. и 266. став 1. Породичног закона, а у односу на допринос мајке издржавању малолетне ВВ, правилноје одлучио применом члана 73. истог Закона.

Следом изнетог, Врховни суд је одлучио као у изреци, применом члана 414. ЗПП.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић